

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Høringsinstansene

Deres ref

Vår ref

Dato

13/5031

17.03.2016

Høring: Kvalitets- og strukturreform i barnevernet – forslag til endringer i barnevernloven

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i ansvarsdelingen mellom stat og kommune på barnevernområdet.

Det overordnede målet med forslagene er et bedre barnevern der flere barn får riktig hjelp til rett tid. En endret ansvarsdeling skal blant annet gi bedre grunnlag for tverrfaglig samarbeid og sterkere insentiver til tidlig innsats overfor utsatte barn og familier. Valg av tiltak skal i større grad baseres på nærhet og bred kjennskap til barnets og familiens situasjon. Det er også departementets mål å gi barnevernet et samlet kvalitetsløft, gjennom nasjonale satsinger og utvikling av felles kunnskap om hva som er godt barnevernfaglig arbeid.

Høringsnotatet må ses i sammenheng med Meld. St. 17 (2015-2016) *Trygghet og omsorg. Fosterhjem til barns beste* som ble lagt fram 4. mars 2016. Et sentralt mål med meldingen er å legge grunnlaget for videreutvikling og kvalitetsheving av fosterhjemsomsorgen.

Forslagene i høringsnotatet må videre ses i sammenheng med *Forsøk med ny ansvarsdeling mellom stat og kommune på barnevernområdet* som trer i kraft 1. april 2016 i tre kommuner (Alta og Røyken samt Nøtterøy i samarbeid med Tjøme). Formålet med forsøket er å innhente kunnskap om erfaringer med økt kommunalt oppgave- og finansieringsansvar for barnevernet. Gjennomgangen av ansvarsdelingen mellom stat

og kommune er for øvrig varslet i Meld. St. 14 (2014-2015) *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner*.

Nærmere om innholdet i forslagene

Høringsnotatet omhandler ansvarsfordelingen på fosterhjemsområdet, for institusjonstilbudet, akutttilbudet, for hjelpetiltak i hjemmet og utredning av sped- og småbarn.

På fosterhjemsområdet foreslår departementet at kommunene får et helhetlig faglig og økonomisk ansvar. Statens ansvar for rekruttering, opplæring og veiledning av fosterhjem overføres til kommunene. Det foreslås å avvikle refusjonsordningen for fosterhjem og overføre midlene til kommunene. Staten beholder et lite antall spesialiserte fosterhjem for barn med særskilte behov der alternativ plassering ville vært institusjon, og vil opprettholde et spisskompetansemiljø på fosterhjem i Bufdir. Direktoratet vil tilby faglig støtte gjennom faglige anbefalinger og støttefunksjoner for kommunene, for eksempel nasjonale rekrutteringskampanjer.

Departementet foreslår å gi kommunen økt valgfrihet ved bruk av institusjonsplasser uavhengig av om plassen er statlig eller privat. Bufetat beholder det helhetlige ansvaret for institusjonstilbudet og for inntak i institusjon. Departementet foreslår å øke nivået på og differensiere den kommunale egenandelen. Departementet vil utrede alternative måter å organisere eierskapet for de statlige barneverninstitusjonene på, blant annet med sikte på å styrke Bufdirs uavhengige rolle som faglig premissleverandør for barnevernet.

Når det gjelder akutttilbudet, foreslår departementet å gi staten plikt til å bistå kommunene ved akutt plasseringer i institusjon eller fosterhjem. Dette innebærer at kommunene skal kunne henvende seg til Bufetat dersom kommunen selv ikke har et egnet tiltak for et barn som må plasseres akutt. Kommunen betaler egenandel ved bruk av akuttinstitusjon og beredskapshjem som Bufetat tilbyr.

Departementet foreslår at kommunene får fullt ansvar for hjelpetiltak i hjemmet. Dette innebærer at kommunene på sikt gis ansvaret for spesialiserte hjelpetiltak, og at avvikling av dagens statlige ansvar for å tilby hjelpetiltak skjer parallelt med kompetansetiltak i det kommunale barnevernet. Staten skal fortsatt ha en rolle knyttet til tiltaksutvikling, opplæring og veiledning.

Departementet foreslår at staten gis plikt til å utrede barn i alderen 0-6 år i tilfeller der det er stor usikkerhet ved om det er alvorlige mangler ved barnets omsorgssituasjon. Bufetat avgjør i det enkelte tilfellet om vilkårene for slik utredning er oppfylt, og om utredning skal foretas i sentre for foreldre og barn, poliklinisk eller på annen måte. Kommunen betaler en fastsatt egenandel ved slik utredning. Kommunen har faglig og økonomisk ansvar for plasseringer i sentre for foreldre og barn når det primære formålet er omsorgsendrende hjelpetiltak.

Kommunene vil bli kompensert i rammen for økt oppgave- og finansieringsansvar. I tillegg er det avgjørende at kommunene gis tid til å forberede seg på økt ansvar. Det skal legges til rette for forsvarlig omstilling. Endringer skal gjennomføres på måter som sikrer forutsigbarhet for ansatte og for barn og familier som mottar hjelp fra barnevernet, ikke minst for barn som bor i fosterhjem.

Oslo kommunes oppgave- og finansieringsansvar i barnevernet berøres ikke av høringsnotatets forslag til endringer i oppgave- og finansieringsansvaret.

Vi viser til høringsnotatet for nærmere omtale av de enkelte forslagene.

Høringsfrist mv.

Høringsfristen er 10. juni 2016. Høringsnotatet er også å finne på departementets nettside. Høringsuttalelser skal avgis digitalt på departementets nettside på regjeringen.no. Dette gjøres under "Send inn høringssvar" (grønn knapp) lenger ned på siden.

Liste over høringsinstansene følger vedlagt. Departementet ber høringsinstansene vurdere om saken bør forelegges underordnede organer eller andre som ikke er nevnt på listen.

Med hilsen

Kjetil Moen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kai Finsnes
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.